

گۈلن ۋىزى الپ، تىكەنن وزگەگە بەرۋ

— امەرىكا قۇراما شتاتىرىدىكى كەيىر ساياساتپازداردىڭ “سەلبەسسە پايدالانامىز، سەلبەسسە تاستايمىز” دەگەننىڭ شىن كەسپىرىن جىعا تانىق

□ جۇڭ شىڭ

تايدى؛ يىتەل سەرىكتەستىڭىڭ جۇڭگوداى (شياڭگاڭ رايونى قانئىدى) تىجارات كىرىسى ونىڭ جالىي تىجارات كىرىسىنىڭ %23.6دىن ۇستايىدى؛ 2017 - قازىنا جىلىندا، الپا سەرىك- تەستىڭىنىڭ ۇلان - بايتاق جۇڭخۇا وڭرىندە- كى تىجارات كىرىسى ونىڭ جالىي تىجارات كىرىسىنىڭ %19.5دىن ۇستايى. امەرىكا قۇراما شتاتىرىنىڭ رەسىمى ساناعانا قاراغاندا، تەك 2009 - جىلدا 2016 - جىلدا دەپىنىڭى ۇاقىتتا، امەرىكا قۇراما شتاتىرىنىڭ ەل اتاعانى سەرىك- تەستىڭىرىنىڭ جۇڭگوداى قوسقان قارجىسى- نىڭ قورى %11.4، ساتۇ سوماسى %14.3، تازا كىرىسى %15.3 ارتقان. امەرىكا قۇراما شتاتىرى جاھاندىق قۇن تىزىمىگىندە “زىيان تارتقانى” بىلاي تۇرسىن، كەرىنىشى، زور پايداغا كەنەلدى دەۋگە بولادى.

امەرىكا قۇراما شتاتىرى جاق باسقۇلار- دىڭ دا جاقسى بولۇنى شىداپ تۇرا مايدى. دۇنيە جۇزىندەكى ماڭداي الدىلىق ورنىن ساقتاۋ، ۇزىنىڭ عانا ەلدەن ەركە ۇمىسلى بولۇنى كەپىلىكە تەۋ ۇشىن، ەش تايىنىناس- تان مەملەكتەتنىڭ كىمىشلىك كۇشىن نىسكە قوسىپ، ۇر ۇرۇلى “جوققان وزگە” جالامەن، وزگە ەلدەردىڭ عىلم - تەخنىكا كا- سىپورىندارىغا قىسىم ۇتۇسىپ، امەرىكا قۇرا- ما شتاتىرى كاسىپورىندارىنىڭ ەلمەدە جوعا- رى عىلم - تەخنىكا سالانىنداعى بازاردى تارتىپ الۇى، خالقارلىق كاسىپ بولسىندەكى مونوپولىدىق ورنىن ساقتاۋى ۇشىن، كەڭىس- تىك پەن ۇاقىقتا قول جەتكىزدى. جۇڭگو خۇاۋى سەرىكتەستىڭىنىڭ 5G تەلەكرافى جاب- ەدىقارى سىياقتى تەخنىكا سالانىنداعى زىقتىق كورگەن ول خۇاۋى مەن ونىڭ قاراستىلىغاندا- عى سەرىكتەستىڭىرىدە كەسپورتى شۇا- جاب- لاۋدىڭ “ناقى تىزىمىندە” ەنگىزدى، امەرىكا قۇراما شتاتىرىنىڭ مەملەكتەتنىڭ ەلمەكتەستەرى خانىشى پومپەيو “مەملەكتەت خاۋىسىزدىگىگە قاتەر ۇتوندىردى” دەگەن سىلتاۋمەن ۇر جەردە ۇاعىز ايتىپ، ۇر ەل ۇكىمەتتەرنى خۇاۋى سە- رىكتەستىڭىمەن سەلبەستىك جاساۋدان باس تارتۇعا مايجۇرەلدى، شىرعالىدى؛ خاىكاڭ ۇشىنىڭ ەلمەنىڭ خاۋىسىزەك فورعانسى كا- سىپىندەكى كوشباسشى كاسىپورىن كەندىگىن كورگەن سوڭ، امەرىكا قۇراما شتاتىرىنىڭ

“ئىز دەلىلدىكى نەگىز ەتكەن قارىم - قا- تىناسقا ۇتىلماىز، مەنە بۇل ۇزارا تىپىدىلىك جاساۋ جانە يەلىك ۇقققا قۇرمەت تەۋ”. امەرىكا قۇراما شتاتىرىنىڭ ورنىناسار زۇڭتۇڭى پەنسە- نىڭ بۇل ۇسۇزى قۇلاققا جاعىمدى ەستىلگەن- مەن، ۇبراق امەرىكا قۇراما شتاتىرى جاق رەل ومردە ۇوزى پايدا الپ، وزگەنىڭ زىيان تارتۇ- نا بوي ۇرىپ، ۇبارى جەڭگەندىكى دەگەندى ۇستاندى. ايتىڭىشى، ەگەر ۇشىنىڭتون، راستى- دا، ۇزارا تىپىدىلىك جاساپ، ۇزارا پايدا جەتكىزۇگە بوي ۇرسا، امەرىكا قۇراما شتاتى- رىنداعى كەيىر ساياساتپازدار نە ۇشىن قىت تەسە بولدى كەندەندىك باجى شۇقارىن كوتە- رىپ، كەدەن باجسىن ۇستەملەپ ۇلۇدان امەرىكا قۇراما شتاتىرىدا 10 مىللىيارداغان دوللار كىرىس كىرتىندىگىن، ال ساۋدا سە- رىكتەرىنىڭ وراسان زور زىيانغا ۇشىرايتىندە- ەن اشق ايتىپ ەلپەردەى؟

“جەر شارىندا قولدىنلالتىن وىن ەرجە- سى بارلىق ادامغا پايدالى، ۇبراق وسى ەرە- جەلدەردىڭ مازمۇندارى امەرىكا قۇراما شتاتى- رىنا ەرەكشە ۇىپىدى”. امەرىكا قۇراما شتاتى- رى «دىپلوماتىيا ساياساتى» جۇرنالىندا تايپاۋا جارپالانغان ۇبر ماقالادا ناقى جاعداي ايتىل- دى. كوپ جاقى ساۋدا ۇتۇزىلىسىنىڭ نەگىز- كى قۇرۇشى جانە ۇزاق ۇاقىتتىق جەنەكشە- سى رەتىندە، امەرىكا قۇراما شتاتىرى ساۋدا- نى ەرىكىندەندىرۇ، قارجى قوسۇدى قولپالاس- ترۇ جاعىندا ۇختاپلى ورايدى يەلپە كەلەدى. تەخنىكا، قارجى، ەرجە جاققاندىغا باسپە- دىققا سۇپەنە وترىپ، امەرىكا قۇراما شتاتى- رى ەل اتناعان سەرىكتەستىڭىرىدە جەنەكشى ەتكەن جاھاندىق قۇن تىزىمىگىن قۇرىپ، جەر شارى بازارىندا، اسىرسە، جۇڭگو بازارىندا وراسان زور پايداغا كەنەلدى. مىسالى، امەرى- كا قۇراما شتاتىرى تۇڭيۇڭ اۋتوموبىل سە- رىكتەستىڭىڭ جۇڭگوداى ۇنىم مولشىرى ونىڭ ەلمەدىكى ۇنىم مولشىرىنىڭ %40دىن ۇستايىدى؛ امەرىكا قۇراما شتاتىرى گاۋتۇڭ سەرىكتەستىڭىڭ جۇڭگوداى جىپ ساتۇدان جانە پانەت رۇقساتى اقسىنان تاپقان كىرىسى ونىڭ جالىي تىجارات كىرىسىنىڭ %57دىن ۇس-

(باسى 1 - بەتتە)

قۇراغىلىقتى ارتىرىپ، دۇرىس پەن بۇرىستى ايقىن پارىقتادى

2017 - جىلى ەدىنى ۇشقارى يدەيامەن ۇمر دارەجەدە جۇمىدىلان ۇمار قاضىلىق ۇ- داندىق كاسىپنىڭ شەبەرلىككە تارىبەلەۋ، باۋلۇ ورتالىغىغا كەلپ وقىدى.

ۇمار بىلاي دەدى: مەن بۇرىن ۇسىر ۇنۇز پۇتۇڭخۇا بىلەتۇنىمەن، باسقاقتا كىرگەندە كوتكەن تۇسكەندەي بولپ وتىرانىمەن، ۇ- رەنۇدە ەرەكشە قىبالدىم، ايتسەدە مۇعالم جا- لىقپاي پىنىنەن باستاپ، ماغان ۇسىر - بىردەن ۇيرەتتى، مەنىڭ ۇرىسر ەلگەرەلەۋىشىڭىمدى القاپ، مەنى شابتاندىرىپ وتىردى.

ۇماردى قاتتى اسەرلەندىرگەنى، مۇعا- لىمداردىڭ تارىبەلەۋىشىلەرگە دەگەن قالىقتە- سىز قاقمورلىقى دەى. ۇسىر جولى ونىڭ بۇن قانىبۇ ۇرۇۋى قوزعالىپ، ايعى باستى- ماي ۇترادى، مۇعالم بىلگەننەن كەيىن، دەرەۋ وغان ۇدارى ساتىپ كەلپ بەردەي، “مۇعالم ۇتۇرىپ تۇرغان جەرلەرىمە ۇدارى جاعىپ بەردى، ماغان جاقىنداى مامىلە جاسا- دى”. بۇل سىتەردى ايتقاندا، ۇماردىڭ جانارىنا جاس ۇتۇرىلدى.

مەكتەپ قۇشاعىنداى وقىتۇ، اتا - انا- داي قاقمورلىق ۇماردى قايرىلا تولعاندىرا باستادى، “مەن بۇرىنى ۇسوز - ارەكەتتەرىم- دى زاڭ ەرجەلەرگە سالىپ قايتا ويالغانىمدا

بارىپ، ۇزىمنىڭ قالىپتى تۇرمىسى ارناسان اۋنتىپ كەتكەنىمدى، ەدىنى ۇشقارى يدەيا- مەن ۇلانغانىمدى بايقادىم. ەگەر تارىبەلەۋگە، باۋلۇعا قاتناسپان بولسام، بولاشاقتا قۇماعا قاتەر توندىرەتەن، جۇرتنىڭ ۇبارى جاۋ كو- رەتىن زورلىقتى كۇش لاڭكەسىنە اينالۇم مۇمكىن دەى، سوڭى زاردابىن ويلاۋعا باتە- لىم جەتپەيدى”، - دەدى ۇمار.

پارتيا مەن ۇكىمەتنىڭ تارىبەلەۋىندە، سانام اشلىپ، ەدىنى ۇشقارى يدەيانىڭ سۇرقيا ۇمانىن جەنە تاندىم. مەن بۇرىنى وتكىزگەن قاتەللىكتەرىمە قانشاللىقتى وكتە- سەم، ەدىنى ۇشقارى يدەياغا سونشاللىقتى وشىگەمىن. ساناسى ويانغان ۇماردىڭ بەل- سەندىلىكى ارتتى، ول مەملەكتەتتە ۇسىر تۇتاس قولدىنالتىن ۇمىل - جازۇدى ويداعە- داي ۇيرەنۇگە بەل بايلادى، تۇندەرى، باسقا تارىبەلەۋىشىلەر تۇگەل ۇيىقتاپ قالغاندا، ول شىراق تۇبىندە جاپالى ۇيرەنۇن جالعاستە- رىپ، كلاسىنداى ەڭ تەز العا باسقان ادامغا اينالدى.

كەيىن، باۋلۇ ورتالىعى ۇماردى ۇنلسنا بارپ لەكسىا سويلەۋگە ورنالاستىردى، شە- شەسى وغان ۇدامى ۇتىل ۇيرەتەن “لاعمەن” جاساپ بەردى. اس الدىنا كەلگەن ساتتە، كوز جاسى ۇجۇزىن جۇعان ول قىستىعا: “شەشە، قازىر مەن قاتەللىكىمدى تاندىم، ۇسىز مەنى كەشەرە الاسىز با؟”، - دەدى.

قۇم بالاتاسى تولقىتۇ ۇسنىس جوباسى ار- قىلى مەملەكتەت خاۋىسىزدىكى دەگەندى سىلتاۋ ەتپ، امەرىكا قۇراما شتاتىرى فەدە- راتسىالىق ۇكىمەتنىڭ ۇشىنارا جۇڭگو زاۋود- تارىنىڭ بەينەلى باقلاۋ - مەڭگەرۇ جابدىقتا- رىن ساتىپ ۇنسا تىمىم سالىدى؛ جۇڭگونىڭ ۇشقشىسۇ ۇشاق كاسىنىڭ دامۇنىڭ سەرىپىندە- لىگىن كورگەن سوڭ، امەرىكا قۇراما شتاتىرىنىڭ مەملەكتەت جەرى خاۋىسىزدىكى مېنىستىرلىكى “جۇڭگو وندىرگەن ۇشقشىسۇ ۇشاققار ساندى مالمەتتەردى ۇزلاۋدا” دەپ قىسىنسۇ اشقان - اشق جازمىردى. بازاردىڭ قالىپتى ساۋداسنا كىلىگىپ، “مەملەكتەت خاۋىسىزدىكى ولسەمەن” بەنالدى قولدىنىپ، قانستى ماسەلەلەردى سا- ياسىلاندىردى، بۇل بازاردا ۇمتىي ۇلكەن “بالكۇلىشە”گە يە بولۇدى ويلاۋدان باسقا دا- نەڭگە مەمس، ۇمتىي مول پايداغا كەنەلۇدى ويلاۋدان باسقا دانەڭگە مەمس. وسىنداى تۇرىپ- يىلقىتى، جوبداقسىزدىقتى قالاى “ۇزارا تىپىمدە- لىك جاساپ، ۇزارا پايداغا جەتكىزۇ” دەۋگە بولسىن؟

تەك جۇڭگو كاسىپورىندارى عانا مەمس، امەرىكا قۇراما شتاتىرىنداعى ساياساتپازداردىڭ نازارىندا، امەرىكا قۇراما شتاتىرىنداعى بارلىق كاسىپورىننىڭ باسكە ارىپتەستەرى تۇگەل “كوزگە شىققان سۇيەل” سىپەتتى. “امەرىكا قۇ- رام شتاتىرى بۇكىل دۇنيە ۇجۇزىنىڭ ساۋداسىن مەڭگەردى ۇمتەتەندى”، “ۇل ۇزىنىڭ ما- لىپەت توپتاۋ قۇرۇلمىنىڭ ورنىن قايتا باستان تۇراتاندىرىپ، سونۇدەن اشكەرەلەگەندەي، ەكونومىكالىق مالمەتتەردى جىناۋعا جانە باسە- كە ارىپتەستەرىن جاسىرىن باقلاۋعا دەن قويدى”، “مەملەكتەت سىرتىنداى شىركەتتەۋىگە قارىسى تۇرۇ زاڭى” قولدىنلسقا ندى، امەرىكا قۇراما شتاتىرىنىڭ “ادىلى مېنىستىرلىكى، باسشى، ەۋروپا سەرىكتەستىڭىرىنە باغىتاي ارەكتەت جاساپ وتىر. قا- زىرگە دەيىن وسى زاڭعا ساي، 100 مىللىون دوللار- دىڭ ۇستىندە اىپ سالغان 29 كاسىپورىننىڭ 15اي ەۋروپاداى كاسىپورىن، نەبارى التاۋى عانا امەرىكا قۇراما شتاتىرىنىكى... فرانسىا ستوم سەرىكتەستىڭ- نىڭ بۇرىنى جوعارى دارەجەلى ياساقارۋىسى فرىدىرىك پەرۇجى “امەرىكا قۇراما شتاتىرىنىڭ تۇزا- عى” اتى كىتاپتا ۇزىنىڭ ۇتول كەشىرمەسى ار- قىلى امەرىكا قۇراما شتاتىرىنىڭ ەل نىسندەكى

“بالاسىن كەشىرمەپتەن شەشە بولاما ەكەن، سەن قاتەللىگىدى تانىسالاڭ، قاتەلىگىڭ- دى تۇزەتسەڭ، شەشەڭ الاڭسىز بولادى”، - دەدى ۇمانىسا قۇانىپ.

شەشەسىمەن بىرگە بازار ارالادى

4 - ايدىڭ 23 - كۇنى ۇماردىڭ ۇيىنە قايتان تەمەللىس كۇنى، بۇل كۇنى ۇمىلدا بازار اشلىپ جاتقان، ۇمار ەرتەرەك ۇيىنە قايتىپ كەلپ: “شەشە، مەن سىزبەن بىرگە بازار ارالاپ كەلدىم!”، - دەدى.

شەشەسىنىڭ شۇشۇن تاراپ، شاش قىسىقە- شىن قىسىپ بەرگەن ۇمار شەشەسىن قولنىقتاپ الپ، كۇلە سويلەسىپ بازارعا تارتتى. بازاردا ادامدار قايشالىسادى، قاقتالغان بالىق ساتان تى دۇكىنىنىڭ الدىنا كەلگەن ۇمار قاقتالغان بالىق ساتىپ الپ، قىلتاندارىن ەپەن الپ تاستاپ شەشەسىنە بەردى. وسىنداى ويالى ۇلدى كورگەن ماڭداىدى ۇمىلداستارى وغان العىستى كوزبەن قارادى.

“شەشەمنىڭ جاسى ۇلايىپ قالدى، كوزى دە بۇلدىرلانىپ قالدى، بالىقىنىڭ ۇشاق قىلتاندا- رىن كورە الپايدى، قازىر مەنىڭ بالالىق بورىد- شەمدى وتەپتەن كىزەم”، - دەدى ۇمار.

ۇمار تىلىشىگە باۋلۇ ورتالىغىدا ۇزىنىڭ ەلەكترەمەن دانەكەرلەۋدى ۇيرەنگەندىگىن، كەسۇ ماشىناسى، ەلەكترەمەن دانەكەرلەۋ ماشىنا- سى سىياقتىلاردى جاتىق سىتەنە الاتىندىمەن ايتتى. “كەيىن قۇوم اياقتالغاندا، پۇتۇڭخۇا

دىڭ خۇيچۇنىڭ

دىڭ خۇيچۇنىڭ (ساتەرىيال گە كەلگەن، اسلىگى اتى جاك خۇيچۇڭ، جاك رولان. 16 جاسىندا، دىڭ خۇيچۇڭ دىڭ فۇچيانغا (جۇڭگو كوممۇنىستىك پارتيانىڭ العاشقى كەز- سۇرەت)

□ شىنخۇا اگەنتىگى دەكى مۇشەسى تۇرمىسقا شىعادى. تۇرمىسقا شىققاننان كەيىن، ەكەۋى تاراتقان

ۇبىرن - ۇبىرى قۇرمەتتەپ، سۇيىسپەنلىكتەرى تەرەڭدەي تۇسەدى. كۇيەۋى دىڭ فۇچيانغا قۇرمەت كورسەتۇ جانە وعان تەرەڭ سۇيىسپەنلىكتىن بەينەلۇ ۇشىن، ول اتىن دىڭ خۇيچۇڭ دەپ وزگەرتەدى. كۇيەۋىنىڭ قىبالىندا، دىڭ خۇيچۇڭ مادەنىيەت بىلمەدەرىن قۇلىشنا ۇيرەنەدى. 1930 - جىلى 2 بالانىڭ اناسى بولسا دا، ول يۇەجى قىزدار پەداگوگىكا مەكتە- سىنە ەمتىجان بەرىپ قايلانادى. 1933 - جىلى يۇەجى قىزدار پەداگوگىكا مەكتەپىنەن وقۇ تاۋىد- قاننان كەيىن، باستاۋىش مەكتەپتە وقۇشۇ، مەكتەپ باستى بولادى. 1935 - جىلى كۇيەۋى دىڭ فۇچيان- يان - انعا كەتكەننەن كەيىن، ول جالعۇز ۇزى 3 بالانى باغۇمەن قوسا، كۇندىز مەكتەپتە ساباق ۇتەپ، كەشتە قىستانغا كەشىكى مەكتەپ اشادى. ول وقۇشۇشلىق جانە مەكتەپ باستىندىق سال- ۇاتىنان پايدالانىپ، ۇنەمى وتباسىلارن ارالاپ، بۇقارانى اتاناسقا كەلتىرىپ، جاپون شاپىقىشلاردا- نا قارىسى ۇكىت جۇرگىزىپ، كوممۇنىستىك پارتيانىڭ قۇيا قىزمەتمەن استىرتىن اينالسادى، ول تاى ايلەردىڭ جاۋلارعا قارسى ارتقى شەپتەن كۆمەك كورسەتۇ قوعامەن ۇبىمداستىرىپ، نىتىپاقتاسا العا باسقان بۇقارامەن بىرگە جاپون شاپىقىشىلارنا قارسى تۇرىپ، وتاندى قۇتقارۇ قوزعالسىنا ات سالىسادى.

1939 - جىلى 8 - ايدا دىڭ خۇيچۇڭ جۇڭگو كوممۇنىستىك پارتياسىغا مۇشە بولادى، وسدان سوڭ ايلەلدەر ەرەكشە باجىپىكاسنىڭ شۇجى، ۇۋاندىق پارتيانىڭ ايلە مۇشەسى سىياقتى مىندەتتەردى وتەيدى. پارتياعا مۇشە بولغاننان كەيىن، دىڭ خۇيچۇڭ پارتيانىڭ سىتەرىنە اناعۇرلەم بەلسەنە ات سالد- سادى، ول ۇۋىل - قىستانقاردى شىكەرلىي ارالاپ، بۇقارانى اتاناسقا كەلتىرىپ، ولاردىڭ ارىسىنان ۇسىر توپ العاباسارلاردى پارتياعا مۇشە ەتەپ قايلداپ، توڭكەرىستىك كۇشى زوراپتادى.

1946 - جىلى دىڭ خۇيچۇڭ يۇەچىدا جۇڭگو دەموكراتىيالىق وداعىنا مۇشە بولادى. 1947 - جىلى ول جۇبەيدىگە بارىپ، اسكەرى سىتەردى ۇيرەندەي، قايتىپ كەلگەننەن كەيىن بۇقارانى اتاناسقا كەلتى- رىپ، سوعسى تاكىكاسى مانۇۋرىن وتكىزىپ، اسكەرلەردى جانتىقتىرىپ، سوعسى ونەرىن ۇيرەتەدى. ول ايعابىن تاڭىپ العاندىقتان، ۇجۇرمىس - تۇرمىسى قولپاليسى بولادى، جاسى دا گەدە تارتىپ قالادى، ۇبراق ۇنەمى بەينەسىن قۇبىلىتىپ الپ جەر - جەردى ارالاپ قىزمەت تەكسەرەدى، اسكەرى جانتىقۇعا قولپالاشلىق ەتەدى. كەيىن، ول جۇڭگو كوممۇنىستىك پارتيانىڭ جۇاندۇڭ- داعى استىرتىن ۇيىم - 8 - قىزمەت كومىتەتىنىڭ باسلىق قىزمەتتەن قاتناسىپ، بۇقارانى ۇيىمە- داستىرىپ، خۇايجىشان رايونىنداى يۇەجى، ۇشىڭ كوتەرىلىسىنە بەلسەنە قاتناسادى ۇرى كوتەرد- لىسكە قارجى قۇراپ، قارۇ - جارق، وق - ۇدارى ساتىپ الادى. كوتەرىلىس بۇرق ەتە تۇسكەن- مەن كەيىن، ول ۇوزىنىڭ باسنا تونگەن خاۋىپ - قاتەرگە قاراماي، ۇدان قالاشىن جانە كورشىلەس ۇۋىل - قىستانقاردى ارالاپ، بۇقارانى ۇزدىكىسىز اتاناسقا كەلتىرەدى. وسى مەزگىلدە ول تەز ارادا كوممۇنىزم جاۋىنگەرى بولپ جەتىلىپ، خۇايجىشان پارتيانىدارنىڭ ۇبىمداستىرۇشىسى، جانتىقتىرۇ- شىسى جانە قولپالاشىسى بولادى، “قوس مىللىقتى اجىي” دەگەن ات جاۋلاردىڭ زاړە - قۇشنى ۇشىرا- دى.

زىڭ كۇلدىڭ بولسا. ەزىرك قۇرانلار شەرىفى

دىڭ خۇيچۇڭ:

قوس مىللىق جاۋدىڭ زارەسىن ۇشىردى، قايسارلىق قاھارمىلدىق رۇختى شىڭدادى

شىنخۇا اگەنتىگىنىڭ 5 - ايدىڭ 31 - كۇنى چىڭدۇۋان بەرگەن حابا- رى (ئىشلى كاك جىچىيان). 5 - ايدا خۇايجىشاندا سەبەزگى جابىر جاپۇب تۇر. وپرازى جاندى، ايبارى اسقاق “قوس مىللىقتى اجەيدىڭ” مۇسىنى مەناۋ بايتاق دالادا قاسقاىپ، ساياحاتشىلاردى وزىنە باۋراۋدا. سەبەزگى جابىر ادامداردى قىيال ەلمەنە جەتەلەپ، وسى قىزىل جەردە تۇلغان ەستەن كەتپەس اڭگەمەنى ەسكە تۇسەردى.

دىڭ خۇيچۇڭ، 1904 - جىلى سىچۇاننىڭ يۇەجى دەگەن جەرىندە دۇنيە- سۇرەتى (ساتەرىيال گە كەلگەن، اسلىگى اتى جاك خۇيچۇڭ، جاك رولان. 16 جاسىندا، دىڭ خۇيچۇڭ دىڭ فۇچيانغا (جۇڭگو كوممۇنىستىك پارتيانىڭ العاشقى كەز- سۇرەت)

□ شىنخۇا اگەنتىگى دەكى مۇشەسى تۇرمىسقا شىعادى. تۇرمىسقا شىققاننان كەيىن، ەكەۋى تاراتقان

ۇبىرن - ۇبىرى قۇرمەتتەپ، سۇيىسپەنلىكتەرى تەرەڭدەي تۇسەدى. كۇيەۋى دىڭ فۇچيانغا قۇرمەت كورسەتۇ جانە وعان تەرەڭ سۇيىسپەنلىكتىن بەينەلۇ ۇشىن، ول اتىن دىڭ خۇيچۇڭ دەپ وزگەرتەدى. كۇيەۋىنىڭ قىبالىندا، دىڭ خۇيچۇڭ مادەنىيەت بىلمەدەرىن قۇلىشنا ۇيرەنەدى. 1930 - جىلى 2 بالانىڭ اناسى بولسا دا، ول يۇەجى قىزدار پەداگوگىكا مەكتە- سىنە ەمتىجان بەرىپ قايلانادى. 1933 - جىلى يۇەجى قىزدار پەداگوگىكا مەكتەپىنەن وقۇ تاۋىد- قاننان كەيىن، باستاۋىش مەكتەپتە وقۇشۇ، مەكتەپ باستى بولادى. 1935 - جىلى كۇيەۋى دىڭ فۇچيان- يان - انعا كەتكەننەن كەيىن، ول جالعۇز ۇزى 3 بالانى باغۇمەن قوسا، كۇندىز مەكتەپتە ساباق ۇتەپ، كەشتە قىستانغا كەشىكى مەكتەپ اشادى. ول وقۇشۇشلىق جانە مەكتەپ باستىندىق سال- ۇاتىنان پايدالانىپ، ۇنەمى وتباسىلارن ارالاپ، بۇقارانى اتاناسقا كەلتىرىپ، جاپون شاپىقىشلاردا- نا قارىسى ۇكىت جۇرگىزىپ، كوممۇنىستىك پارتيانىڭ قۇيا قىزمەتمەن استىرتىن اينالسادى، ول تاى ايلەردىڭ جاۋلارعا قارسى ارتقى شەپتەن كۆمەك كورسەتۇ قوعامەن ۇبىمداستىرىپ، نىتىپاقتاسا العا باسقان بۇقارامەن بىرگە جاپون شاپىقىشىلارنا قارسى تۇرىپ، وتاندى قۇتقارۇ قوزعالسىنا ات سالىسادى.

1939 - جىلى 8 - ايدا دىڭ خۇيچۇڭ جۇڭگو كوممۇنىستىك پارتياسىغا مۇشە بولادى، وسدان سوڭ ايلەلدەر ەرەكشە باجىپىكاسنىڭ شۇجى، ۇۋاندىق پارتيانىڭ ايلە مۇشەسى سىياقتى مىندەتتەردى وتەيدى. پارتياعا مۇشە بولغاننان كەيىن، دىڭ خۇيچۇڭ پارتيانىڭ سىتەرىنە اناعۇرلەم بەلسەنە ات سالد- سادى، ول ۇۋىل - قىستانقاردى شىكەرلىي ارالاپ، بۇقارانى اتاناسقا كەلتىرىپ، ولاردىڭ ارىسىنان ۇسىر توپ العاباسارلاردى پارتياعا مۇشە ەتەپ قايلداپ، توڭكەرىستىك كۇشى زوراپتادى.

1946 - جىلى دىڭ خۇيچۇڭ يۇەچىدا جۇڭگو دەموكراتىيالىق وداعىنا مۇشە بولادى. 1947 - جىلى ول جۇبەيدىگە بارىپ، اسكەرى سىتەردى ۇيرەندەي، قايتىپ كەلگەننەن كەيىن بۇقارانى اتاناسقا كەلتى- رىپ، سوعسى تاكىكاسى مانۇۋرىن وتكىزىپ، اسكەرلەردى جانتىقتىرىپ، سوعسى ونەرىن ۇيرەتەدى. ول ايعابىن تاڭىپ العاندىقتان، ۇجۇرمىس - تۇرمىسى قولپاليسى بولادى، جاسى دا گەدە تارتىپ قالادى، ۇبراق ۇنەمى بەينەسىن قۇبىلىتىپ الپ جەر - جەردى ارالاپ قىزمەت تەكسەرەدى، اسكەرى جانتىقۇعا قولپالاشلىق ەتەدى. كەيىن، ول جۇڭگو كوممۇنىستىك پارتيانىڭ جۇاندۇڭ- داعى استىرتىن ۇيىم - 8 - قىزمەت كومىتەتىنىڭ باسلىق قىزمەتتەن قاتناسىپ، بۇقارانى ۇيىمە- داستىرىپ، خۇايجىشان رايونىنداى يۇەجى، ۇشىڭ كوتەرىلىسىنە بەلسەنە قاتناسادى ۇرى كوتەرد- لىسكە قارجى قۇراپ، قارۇ - جارق، وق - ۇدارى ساتىپ الادى. كوتەرىلىس بۇرق ەتە تۇسكەن- مەن كەيىن، ول ۇوزىنىڭ باسنا تونگەن خاۋىپ - قاتەرگە قاراماي، ۇدان قالاشىن جانە كورشىلەس ۇۋىل - قىستانقاردى ارالاپ، بۇقارانى ۇزدىكىسىز اتاناسقا كەلتىرەدى. وسى مەزگىلدە ول تەز ارادا كوممۇنىزم جاۋىنگەرى بولپ جەتىلىپ، خۇايجىشان پارتيانىدارنىڭ ۇبىمداستىرۇشىسى، جانتىقتىرۇ- شىسى جانە قولپالاشىسى بولادى، “قوس مىللىقتى اجىي” دەگەن ات جاۋلاردىڭ زاړە - قۇشنى ۇشىرا- دى.

1948 - جىلى يۇەجى، ۇشىڭ كوتەرىلىسى ساتىزدىككە ۇشراغاننان كەيىن، دىڭ خۇيچۇڭ وتبا- سىنداىلاردى الپ ۇلىغا بارىپ قونىستانادى. 8 - ايدىڭ باس شەنىندە، كىشى ۇلى دىڭ چىڭ ۇشىڭنىڭ شىنجاڭ دەگەن جەرىنە بايالىنىشى مىندەتن اتقارۇعا بارا جاتقان جولىندا بايتقا قارسى تۇت- قىتالادى. ول بۇل جاباردى ەستەنگەننەن كەيىن، 8 - ايدىڭ 4 - كۇنى ۇلكەن ۇلى دىڭ يۇجى، قىزى دىڭ يىيۇن، بولاشاق كەلىنى جاڭ شۇچىنداردى ەرتىپ، ۇيىنە جاسىرىن كەلپ، كەلەسى كۇنى دىڭ چىڭدى قۇتقارپ شىعۇعا داينىلادى. تاماق جاساپ جاتقاندا، كۇتەپكەن جەردەن قايرىعالاسى كورشىنىڭ قۇبىلىقتى اشكەرەلەپ قويۇمەن وتباسىنداىلەر تۇگەل قولعا تۇسەدى.

جاۋلار جارتى ايدان استام ۇاقىت تەرگەۋگە الۇ بارىسندا، دىڭ خۇيچۇڭ تاباندىلىق كورسەتپ، ەشقانداى سولقىلداقتى سىتەمەيدى. تىڭشىلار ونىڭ ۇل - قىزدارىنىڭ ۇمىرى ارقىلى وعان سەس كور- سەتكەن جانە ونى شىرعالاغان كەزدە، ول تىڭشىنى شاپالاقىپن تارتىپ جىبەردەدى. نزاغا بۇلىققان تىڭشى ونى بايلاپ تاستايدى، تىرانغانا بامۇك شىكە سۇعادى، ۇبىر شىكە سۇققاندا ۇبىر سۇراق سۇ- رايدى. ونىڭ بەت - ۇزىن تەر باسادى، ول ەسەننە تالغانغا دەيىن ۇسىن - تىسەنە باسپ، جۇمەن ۇزىن اشپايدى. كەيىن جاۋلار تاغى جان تۇرشىگەرلىك قىناۋ تاسلەردىن قولانادى، ۇبراق ول تىزە بۇكەيى قايسارلىق كورسەتەدى. يۇەجى اسكەرى زاڭ بولمىسەنە تالاي رەت تەرگەۋگە السىنغاننان كەيىن، ول كىشى ۇلى دىڭ چىڭمەن بىرگە چىڭچىڭداى “جۇڭگو - امەرىكا قۇراما شتاتىرىنىڭ سەل- بەستىك ورنى” جازىدۇڭغا اپارىپ قامالادى.

1949 - جىلى 11 - ايدىڭ 27 - كۇنى جازىدۇڭداى قاندى قىرمىندا، دىڭ خۇيچۇڭ مەن ۇلى دىڭ چىڭ ۇبىر ۇاقىتتا قانساندىققا ۇشراپ، داڭقىمەن قۇربان بولادى، سول جىلى ول 45 جاستا دەى. قۇربان ارەبىزدان اتانغانىمەن، ۇبراق رۇخى ماڭگى جالعاىپ، ۇرپاقتارعا شابت بەردەى. بۇ- گىنىڭ كۇنى دىڭ خۇيچۇڭ قۇربان كۇرەس جۇرگىزگەن سىچۇاننىڭ خۇايلە دەگەن جەرىندە، ۇلىن اسكەرگە جىبەرۇ” جەرىكلىكتى خالىقتى داقتى ۇدامستۇرى بولپ جالعاۋدا. قوعامنىڭ داۋىنا بەلسىپ، قالىق جاستاردىڭ اسكەرگە قاتناسىپ، وتاننىڭ ۇمىتن قاتۇ نىتاسى باسەندەگەن جوق، خۇايجىشاندا- عى پارتيانىداردىڭ ۇرپاقتارى اعا - بۇنىداردىڭ مۇراتىنا مۇراگەرلىك ەتەپ، قوسىغا بەلسەنە قاتناسىپ، وتان ۇمىتن اقاتپ كەلەدى.

“قىزىل جارتاس رومان»نىدا بىلاي دەپ باياندىلانغان: “ومىردەن وتپەيتىن ادام بولغان يا؟ ۇبى- راق ۇبىر ادامنىڭ ۇمىرى پرولەتارىياتنىڭ ماڭگى جاساڭغىراپ تۇراتىن توكۇگەرىس سىتەرىمەن بايلىاند- سىپ جاتادى، ول شىكەسز داقتى!”. وتكەنگە قايرىلا قاراساق، تارىختىڭ تاڭباسى اپ - ايقىن كورىنىپ تۇر، كەيىنگىلەر رەسپۇبلىكانىڭ ەرتەڭي ۇشىن، دىڭغىلاردىڭ ۇزىن باستى!